

ВПЛИВ МАТЕРІАЛУ ВНУТРІШНЬОКАНАЛЬНИХ ШТИФТІВ ТА ШТУЧНОЇ КУКСИ НА МЕХАНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВІДНОВЛЕННЯ РІЗЦІВ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ

Як показує стоматологічна практика, загальноприйняті методики відновлення зубів з використанням внутрішньоканальних штифтів не забезпечують достатньо надійну реставрацію різців нижньої щелепи, що зазнали значного руйнування. Відомо, що клінічна ефективність відновлення зубів з використанням внутрішньоканальних штифтів визначається ступенем збереження коронкової частини зуба, механічними властивостями штифта та реставраційних матеріалів, особливостями функції та естетичними вимогами. Вплив різноманітних комбінацій наведених факторів при відновленні різців нижньої щелепи з використанням внутрішньоканальних штифтів є актуальним питанням і вимагає додаткового розгляду.

Мета досліджень

Дослідити вплив ступеня збереження коронкової частини у різцях нижньої щелепи, відновлених з використанням скловолоконних та литих металевих штифтів зі штучною куксою на міцність та локалізацію дефектів у комплексі «реставраційна конструкція – залишкові тканини зубу».

Об'єкти та методи випробувань

Досліджено різці нижньої щелепи людини, що відновлені з використанням різних штифтових систем. До досліджень допускали зуби без тріщин та дефектів, що перевірялося оптичним мікроскопом. Зуби зберігали у розчині штучної слини у термостаті при температурі 36 °С. Досліджували: 1. випадки повного руйнування коронкової частини зуба або збереження 2 мм коронкової частини (наявність ферул-ефекту); 2. випадки відновлення різців з використанням литих металевих штифтів зі штучною куксою або скловолоконних штифтів з композитною куксою. Анатомічну форму коронки зуба відновлювали литою металевою коронкою. У групі зубів віднов-

лених з використанням скловолоконного штифта додатково розглядали випадки відновлення коронкової частини зуба фотополімерним композитним реставраційним матеріалом.

Трикутну призму (полімерну утримуючу основу) з препаратом фіксували на робочому столі випробувальної машини таким чином, щоб запобігти горизонтальному переміщенню дослідного об'єкту. Навантаження передавали на поверхню зуба за допомогою сталевого стрижня. Верхній кінець стрижня був закріплений у затискувачі, з'єднаному з динамометром випробувальної машини. Нижній закруглений кінець стрижня контактував з поверхнею зуба, створюючи навантаження за рахунок вертикального переміщення робочого стола.

У процесі навантаження зразків записували діаграми деформування у координатах «навантаження (Н) – загальна деформація системи (мм)». Визначали максимальну руйнуючу силу, при якій виникали незворотні деформації відновлених різців, та жорсткість конструкції.

Висновки

1) Ферул ефект при використанні штучної коронки зберігає показники руйнуючих сил різців нижньої щелепи незалежно від типу штифтової системи. У разі використання литих металевих штифтів зі штучною куксою, жорсткість системи збільшується до рівня вищого, ніж у інтактних різцях.

2) Різці нижньої щелепи, що відновлені з використанням скловолоконних штифтів і ферул ефектом та литих металевих штифтів і повністю зруйнованою коронковою частиною, продемонстрували параметри найбільш близькі до аналогічних у інтактних різцях. Це свідчить на користь довготривалого клінічного успіху даних конструкцій.